

את בגר'ים

זה חדש. זה מלהיב. זה עלול להיות גם קצת מסובך. אולם, הקשיבי. החיים יכולים להיות קלים יותר בשבילך. טמפוני טמפקס - ההגנה ההיגיינית המודרנית לשימוש פנימי - מסלקים ומשכיחים ימים קשים.

יתכן שאינך יודעת זאת, אולם טמפוני טמפקס פותחו ע"י רופא, למען נערות כמותך לפני 30 שנה ומעלה. אינך יכולה אף להרגיש בהם כאשר הם מונחים במקומם נראים.

אולם, הטוב ביותר בהם הוא,

אולי, כי דבר אינו מפריע לך בפעילותך השיגרתית. את ממשיכה לעשות כל מה שברצונך - ללא לה הגבלות. את מרגישה תמיד בטוחה וחפשיה.

זכרי, הן הטמפון טמפקס והן שפופרת ההחדרה, ניתנים לסילוק בשטיפה. אין פשוט מזה.

נסי כעת טמפוני טמפקס. ניתן להשיגם בשתי דרגות ספיגה, רגילות וסופר.

לא סניגות
ללא חכושנות
ללא חגורות
ללא ריח

מחליפה מילה עם מכר.
אבל מי חושב על גבר. יש לי שני ילדים, ואני רצה מהעבודה אל הילדים. המשרה איך לך מה לקנא. אני לא מאחלת לך אותה.

גם לצאת עם גבר אי אפשר. לאלמנה שומרים על כל צעד. אם אני רק מדברת עם גבר, הרכילות היא מקצה אחד של באר-שבע ועד הקצה השני. הוא עוד לא התקרר והיא כבר מחפשת לה. אומרים אם רואים אותי - אפילו ברחוב - מחליפה מילה עם מכר.

אבל מי חושב על גבר. יש לי שני ילדים, ואני רצה מהעבודה אל הילדים. המשרה איך לך מה לקנא. אני לא מאחלת לך אותה.

גם לצאת עם גבר אי אפשר. לאלמנה שומרים על כל צעד. אם אני רק מדברת עם גבר, הרכילות היא מקצה אחד של באר-שבע ועד הקצה השני. הוא עוד לא התקרר והיא כבר מחפשת לה. אומרים אם רואים אותי - אפילו ברחוב - מחליפה מילה עם מכר.

אולי פעם, אחרי הרבה זמן, אני אמצא בעיקר בשביל הילדים. שיהיה להם אבא. מישהו.

קלוד טובי ז"ל ועודד

של אביו ואומר: בוקר טוב, אבא - כאילו קלוד היה חי. עד שיום אחד הפסיק להגייד. שאלתי אותו למה, ענה: "אני אומר לך כל יום בוקר טוב אבל הוא לא עונה."

קשה להיות אלמנה צעירה

ורד הוא ילד חזק מאין כמוהו. אף פעם הוא לא בכה אחרי מות אביו. רק פעם, כשלקחתי את הקטנצ'יק על הידיים והתחלתי לשיר לו כנדי להרדים אותו, פתאום הוא ניגש אליו ותפס אותי והתחיל לבכות: "מה נגיד לילד הקטן, מה נגיד כשהוא ישאל איפה האבא שלו?" בכה.

היום זה כבר שלוש שנים. לא קל לאלמנה צעירה. בהתחלה כשבאתי הביתה לבשתי שנה שלמה שחורים. כל השכנים ריחמו עלי. קראו לי האשה בשחורים. כולם ניגשו אלי ורצו לנחם אותי.

אחר-כך, כשראו שאני עובדת ורכשתי מכונית, התחילו לדבר שפה אחרת. היא קברה אותו ועשיתי היא מסתובבת על ארבעה גלגלים, התחילו להתלשש. מסכן הוא. עוד מעט היא תתגבר, תתחנן ותשכח שבכלל היה. היו אומרים, גם התברות שלי הפסיקו לבקר אצלי. כל אחת פוחדת שאקח לה את בעלה. אפילו

שראו את קלוד חי - ואז היו מכריזים בודאות על קבר מספר 5 כאלמוני, ואני הייתי מאבדת את כל זכויותי כאלמנה. אבל יחד עם זה רציתי להאמין שהוא חי. כל אחד שסיפר שראה אותו - האמנתי לו. בסוף הגיע אדם שלישי, יצחק וידוסקי. קלוד עבר אצלו במשך שמונה שנים בכל מיני עבודות קבלנות בצנרת. הוא בא ואמר שראה את קלוד ודיבר איתו. לפני שוידוסקי חתם גם הוא, בא אליו הרב הצבאי ודיבר איתו. הוא אמר לו: "אתה רוצה להרוס את החיים של האלמנה ושל הילדים שלה? אם אתה תחתום היא תאבד את כל הזכויות שלה. היא תישאר גם בלי בעל וגם בלי אמצעי קיום." אבל וידוסקי עמד על שלו שהוא ראה אותו והוא כתיים וצריך רק למצוא אותו.

"אבא שלי לא גיבור"

ינתיים, נשאה חקירת המשפחה, בביסוע הצבא, פרי, אומנם לא את הפרי המקוה - אבל לפחות גורלו של קלוד נודע בודאות.

שני הקצינים שהיו איתו בגיפ נתגלו בבית חולים. שניהם היו פצועים קשה ולא יכלו לדבר. הביאו להם את התמונה של קלוד. הקצין שנכווה בכל גופו, דמעות

כל פעם שעובר אווירון עודד היה מנפנף בידי וצועק: "שלום אבא". "אבא בשמים וגם אווירונים שם. אז הוא בטח שומע אותי" - היה מסביר

עלו בעיניו כשראה את התמונה. הוא עשה תנועה בידיים שהאיש בתמונה מת. קלוד הועבר לבית העלמין הצבאי בבאר-שבע, ועל הקבר נרשם שמו: קלוד מנחם טובי. בן 27 היה בנשואו.

שלושה חודשים נשארתי אחרי הלידה אצל ההורים עד שאורתי אומץ וחזרתי לדירה שלנו. לעודד הקטן היה קשה להבין שאביו הלך לבלי שוב. "את משקרת אמא. אבא יחזור. תסתכלי כמה חיילים יש בחוץ. גם אבא שם", אמר יום אחד. הוא חשב שאם אביו נהרג, אז גם כל החיילים היו צריכים ליהרג. בכל חייל הוא חיפש את האבא שלו.

גם את גבורתו של אביו סירב עודד לקבל. "אבא שלי לא גיבור". היה אומר. "אם היה גיבור לא היה מת. לא היה נתון שיהרגו אותו. גיבורים לא מתים." לאט לאט נכנס לתודעתו שאביו מת. הסבירו לו שהוא בשמים. כל פעם שהיה עובר אווירון, הילד היה מנפנף וצועק שלום אבא. "אבא בשמים ושם גם האויר רונים, אז הוא בטח שומע אותי" היה מסביר. כל בוקר כשהיה קם, היה ניגש למיטה

רחל טובי

הצוואר, כאילו היית כלב?" אז הוא אמר לה: "השרשרת היא בשביל שאם אני אמות, אז יודע מי אני. במלחמה באמת מתים כמו כלבים. אין הבדל במלחמה בין כלב לביני." הוא ביקש דגל. הוא אמר: "אני יודע שאנחנו נכבוש את רפית. אני בגיפים של הסיירת ואני יודע שאני אכנס ראשון, אז אני רוצה להיות הראשון שמביא את דגל-ישראל לרפית." אבל קלוד לא הגיע לרפית. הוא גמר את הדרך שלו בשערי עזה.

אמת היא שעל מותו של קלוד לא הוריעו לי רשמית עד היום. זה בכלל נודע למשפחה במיקרה. שבוע אחרי המלחמה נפגש אחי בחבר שלו, זה שעובד יחד איתו. החבר הזה ניגש אליו והביע את השתפותו בצער של אחי. אחי צחק: "איזה צער?" "על גיסך קלוד שנפל" אמר החבר.

אחי חשב אותו בהתחלה למשוגע. ואז החבר סיפר שהוא היה עם קלוד באותה יחידה, ועל הגיפ של קלוד שנשרף, והכל. רק כן זה נודע למשפחה, התחילה חקירה, והצבא הודיע לנו שקבר אלמוני מספר 5 בבארי זה הקבר של קלוד כנראה. אבל על כל זה שמעתי רק הרבה יותר מאוחר. באותו רגע שאחי אמר לי שקלוד נהרג, לא ידעתי מה נעשה איתי. תפסתי שגעון והתפשטתי. הורדתי את החלוק והתחלתי לצעוק. הצבא שלי נבהל. הייתי כמו שד. רצתי וצעקתי והעיניים שלי כאילו יצאו לי מן החורים. כך מספרים לי.

הברית הייתה שלוש ימים אחרי זה רצו שאתן לתינוק את השם של אביו. אבל אני ואמי לא רצינו. השם הזה יזכיר לנו יותר מדי. נתנו לו את השם דויד.

ראו את בעיני חי די לקב, רשות לקבור את קלוד תחת שמו ולא להשאיר אותו בקבר אלמוני, התגייסו כל הנברים של המשפחה לחפש אותו, אולי הוא חי, או חדא על בטוח שהוא נפטר. הם קיבלו רשות מהצבא לסייר בהליקופטרים ובגיפים לאורך הגבול. בינתיים התחילו להגיע שמועות שקלוד חי. חבר אחי שלו לעבודה סיפר שפגש את קלוד שבוע אחרי המלחמה בקיוסק, נתן לו מכה על הגב ואמר: מה שלום הבן שלי? סיפר החבר, והסכים ללכת לשלישות הצבאית לחתום שראה את קלוד בחיים.

אחר כך בא מכר שני שסיפר שראה את קלוד כמה ימים אחרי המלחמה בסיני ואפילו סיפק דלק לגיפ שלו. גם הוא חתם בשלישות.

היתה חסרה רק חתימה אחת נוספת